

โบราณสถานเวียงท่ากาน

สถานที่ตั้ง

เมืองโบราณสถานเวียงท่ากาน ตั้งอยู่ในเขตบ้านท่ากาน ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะเป็นเมืองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาวประมาณ 700 เมตร กว้างประมาณ 500 เมตร ปรากฏแนวคูเมือง 1 ชั้น กว้างประมาณ 7-8 เมตร และมีกำแพงดินหรือคันดินล้อมรอบ 2 ชั้น ปัจจุบันเหลือสภาพแนวคูน้ำคันดินให้เห็น 3 ด้าน ยกเว้นทิศใต้

กลุ่มโบราณสถานทีปรากฏเป็นกลุ่มใหญ่ จำนวน 6 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 โบราณสถานกลางเมือง

มีเนื้อที่ 14 ไร่ ประกอบด้วยโบราณที่สำคัญ 3 กลุ่ม

โบราณสถานกลางเมืองกลุ่มที่ 1

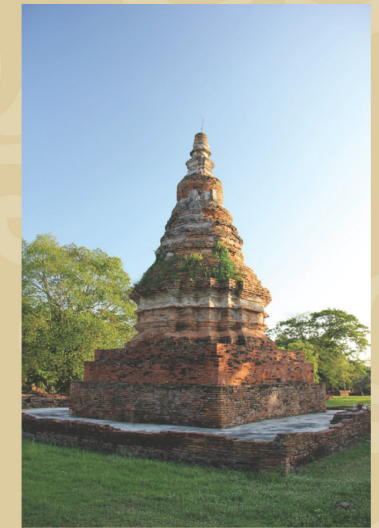
ตั้งอยู่ทางทิศเหนือมีแนวกำแพงล้อมรอบประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังฐานแปดเหลี่ยมด้านหลังวิหาร มีแนวกำแพง และซุ้มประตูโขง

โบราณสถานกลางเมืองกลุ่มที่ 2

เป็นกลุ่มที่มีเนื้อที่น้อยที่สุดโดยใช้แนวกำแพงร่วมกับกลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยฐานวิหารหันหน้าไปทางทิศตะวันออกผนังด้านหลังเชื่อมติดกับลานประทักษิณของเจดีย์ประธานเป็นทรงระฆังอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมกลุ่มอาคารด้านทิศตะวันออกหลังเจดีย์ประกอบด้วยฐานของศาลาโถง 2 หลัง และบ่อน้ำ

โบราณสถานกลางเมือง-กลุ่มที่ 3

ประกอบด้วยโบราณสถาน 7 แห่ง ล้อมรอบด้วยกำแพงโดยกำแพงด้านทิศตะวันออกเชื่อมกับกำแพงของกลุ่มที่ 2 และใช้กำแพงด้านทิศเหนือร่วมกัน มีซุ้มประตูโขงซึ่งเป็นทางเข้าอยู่ทางด้านหน้า

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวัดพระอุโบสถ

เป็นกลุ่มโบราณสถานด้านทิศเหนือของเมืองเดิมบริเวณนี้มีฐานอุโบสถเก่าซึ่งร้างอยู่ ชาวบ้านได้รื้อถอนออกและสร้างใหม่ขึ้นแทนแต่ยังปรากฏเจดีย์ประธาน ฐานทรงระฆังคว่ำแบบล้านนาตั้งอยู่ด้านขวาของวิหารหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีซุ้มประตูโขงตั้งอยู่ด้านหน้าและแนวกำแพงแก้วเป็นช่วงๆกลุ่มวัดพระอุโบสถ จัดเป็นศิลปะแบบล้านนา อายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 - 22

กลุ่มที่ 3 กลุ่มวัดตันโพธิ์

เนื่องจากเชื่อกันว่ามีต้นโพธิ์ต้นหนึ่งซึ่งเป็นต้นโพธิ์ที่พญาเม็งรายโปรดให้นำมาปลูกบริเวณนี้ กลุ่มโบราณสถานประกอบด้วยฐานวิหารและเจดีย์ประธานมีซุ้มประตูโขง และแนวกำแพงแก้วล้อมรอบเป็นสถาปัตยกรรมแบบล้านนาอายุราวพุทธศตวรรษที่ 19 - 22

กลุ่มที่ 4 กลุ่มวัดหัวข่วง

อยู่ทางตอนกลางเมืองค่อนไปทางทิศตะวันออกปรากฏเนินโบราณสถานที่เป็นเจดีย์และ ฐานวิหารหันหน้าไปทางทิศใต้ ฐานเจดีย์ประธานเป็นลักษณะแบบเรือนธาตุ มีกำแพงแก้วล้อมรอบ เป็นศิลปะแบบล้านนาอายุราว พุทธศตวรรษที่ 21-22

กลุ่มที่ 5 กลุ่มวัดพระเจ้าก่า

ปรากฏเนินโบราณสถานขนาดใหญ่ 2 เนินชาวบ้านพบพระพุทธรูปสำริดองค์หนึ่งถูกไฟเผา จนกลายเป็นสีดำจึงเรียกว่าวัดพระเจ้าก่าประกอบด้วยฐานวิหารและเจดีย์ประธาน ลักษณะเจดีย์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ฐานชั้นล่างเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส กับเรือนธาตุอยู่ด้านบน ฐานเจดีย์เชื่อมต่อกับเรือนธาตุของวิหารเป็นศิลปะแบบล้านนาอายุราวพุทธศตวรรษที่ 19-22

กลุ่มที่ 6 กลุ่มวัดตันกอก

ปรากฏฐานเจดีย์ทรงกลมช่วงฐานมีการขยายฐานไปอีกเพื่อสร้างฐานเจดีย์แบบพม่าสวม ครอบทับแต่ยังสร้างไม่เสร็จจนนอกจากนี้ยังปรากฏเนินโบราณสถานอีก 3 แห่งประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังมีฐานใหญ่ซ้อนกัน 3 ชั้นตั้งอยู่หลังวิหารในแนว ทิศตะวันตก-ตะวันออกนอกจากนี้ ยังปรากฏฐานวิหารอยู่ทางทิศเหนือ ของเจดีย์อีกหนึ่งฐาน

